

Klatreribbe

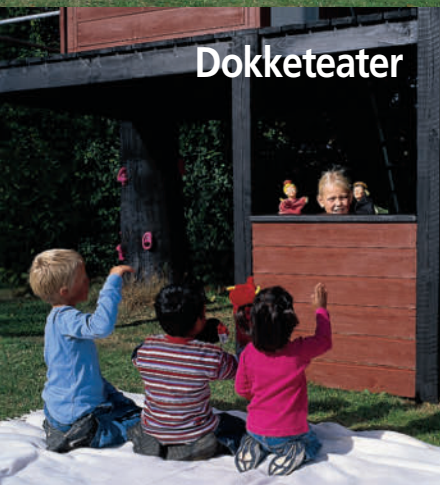
Superlekehus med mange muligheter

Butikk

Klatretre

Dokketeater

Det fine lekehuset virker som en magnet på barna – og det er heldigvis plass til mange barn og mange typer lek samtidig. Mens en suser nedover brannmannsstanga, kan andre klatre oppover stubben eller hygge seg innendørs.

Utkikkspost

Drømmer barna om et eget hus i hagen – en privat hule til lek og hygge? I dette og i neste nummer av *Gjør Det Selv* får du byggeveiledningen til et lekehus i særklasse – en fantasiens høyborg med mange utfordringer for både jenter og gutter, små og store. Lekehuset kan holde i årevis – og når barna en dag vokser fra det, er det lett å ta fra hverandre og sette sammen igjen et annet sted – til glede for en ny barnefamilie.

Kosekrok

I DETTE NUMMERET

- Plattformen
- Veggmodulene
- Huset monteres

I NESTE NUMMER

- Tak
- Trapper og rekkverk
- Dører og vinduer
- Lekeapparater

Brannmannsstang

Slik bygges
plattformen og veggene ... ►

PLATTFORMEN

Solid fundament på høye bein

Lekehuset bygges på en solid plattform som samtidig er gulv i huset. En gammel, høy trestubbe som opprinnelig ga ideen til dette lekehuset, bærer gulvet i det ene hjørnet. I de andre hjørnene graves trykimpregnerte stolper ca. 90 cm ned i bakken (les mer om forankring av stolper i artikkelen «Kunsten å få en stolpe til å stå» i dette bladet). Har du ikke en trestubbe stående midt på plenen, kan den naturligvis erstattes av en ekstra hjørnestolpe.

Vi har valgt å heve gulvet 165 centimeter over bakken (underkanten av svillene er 150,5 cm over bakkeplan). Det gir mye lekeplass under plattformen, og både utsikt og privatliv oppe i selve huset.

Materialene er listet opp slik forfatteren valgt dem. Hvis du velger andre, så gå opp (45 mm blir 48, 95 blir 98 o.s.v.).

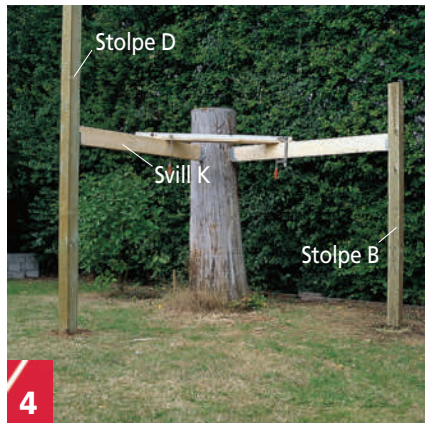
Den gamle, men solide furustubben sages av to meter over bakken, og **bjelkesko med festeplater som vender utover** festes til stubben 150,5 cm oppe. Stem ut på sidene av stubben slik at du får to plane flater å montere bjelkeskoene på.

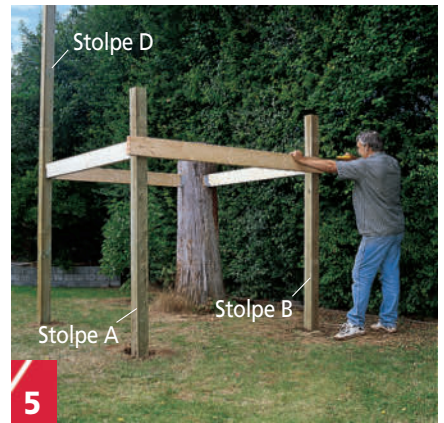
Legg svilla (H) i vater i bjelkeskoen slik at den flukter med gjerde, hekken eller lignende, og støtt den opp med ei lekt i den andre enden. Mål ut fra stubben til dit hvor bak-kanten av stolpen (B) skal være (se tegninga). Lodd ned til bakken, og grav ut til stolpen(B).

Plasser stolpen (B) i lodd. Hold svilla (H) i vater, marker underkanten på stolpen, og skru fast bjelkeskoen med festeplater som vender innover i flukt med oppmerkingen. Skru deretter svilla fast i bjelkeskoen.

Svilla (K) og stolpen (D) monteres etter samme prinsipp som de første. Plasser svilla i en vinkel på nøyaktig 90 grader fra den første svilla (H).

Mål ut til enda en stolpe (A). Monter svilla (G) mellom stolpene (A og D). Svilla (J) skrues utenpå stolpene (A og B). Sjekk at innvendige hjørner er vinkelrette, og at svillene er i vater. Sag av stolpene (A og B) i plan med svillene.

VERDT Å VITE

Velg de rette bjelkeskoene

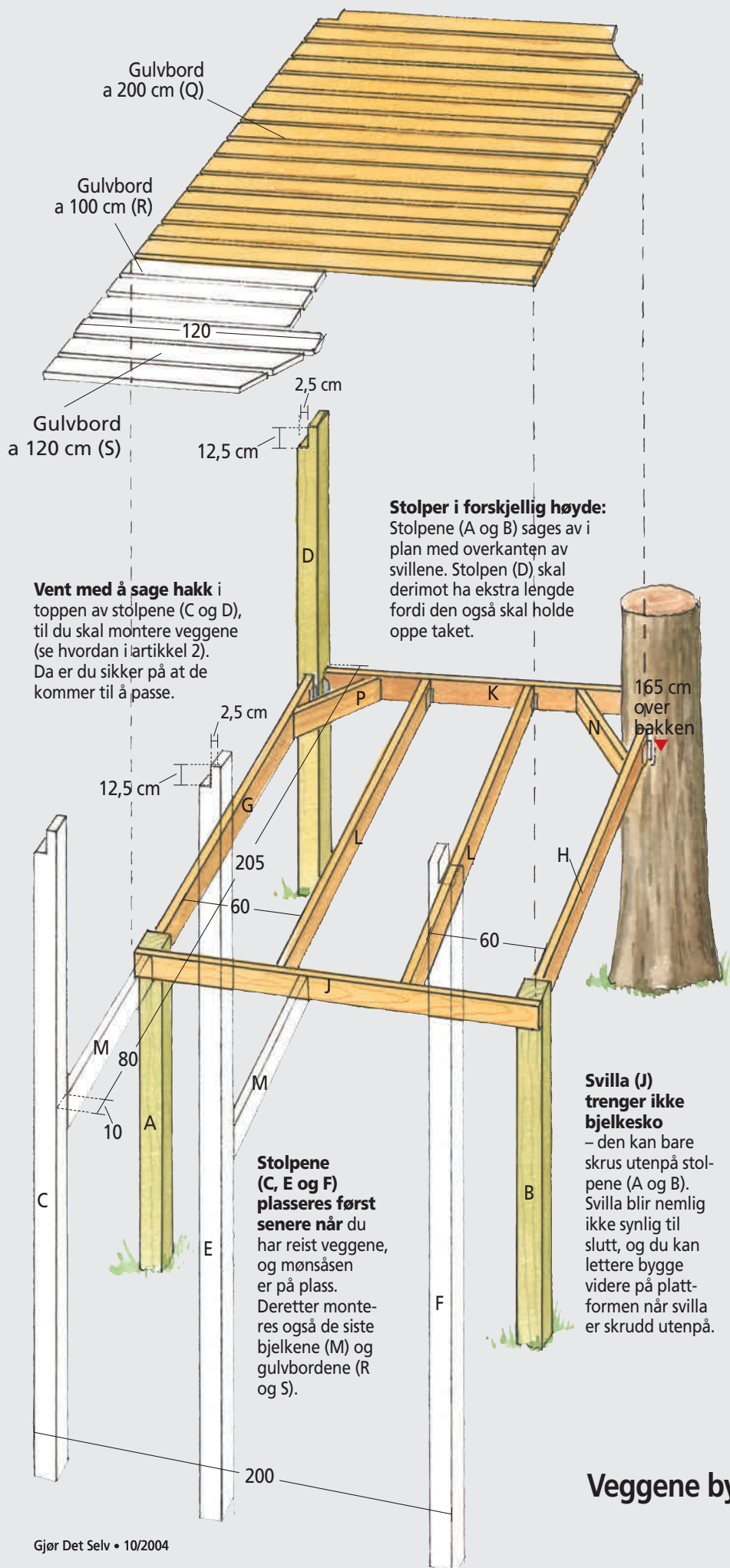
Ved montering av bjelkene (L) og svillene (H og K) til stubben brukes bjelkesko med festeplater som vender utover. Til alle de andre festene brukes bjelkesko med festeplater som vender innover.

Mål 60 cm inn fra svillene (G og H), og **monter bjelkene (L)**. Bruk bjelkesko med utvendige festeplater til montering.

Skrus støttene (N og P) fast som underlag for gulvbordene (Q) som monteres slik at endene flukter med ytersiden av stolpene. Beregn 1 cm luft mellom bordene. Tilpass bordene rundt stubben og stolpen (D).

Slik får du solide stolper

Les mer om å forankre stolper i artikkelen «Kunsten å få en stolpe til å stå» annensteds.

VIKTIG

Tenk sikkerhet

Lekehuset i hagen behøver ikke å leve opp til alle sikkerhetskravene som gjelder for offentlige lekeplasser. Men kommer nabobarna til skade, kan du bli gjort ansvarlig hvis sikkerheten ikke var i orden, og dersom du har vist uaktsomhet. Tenk derfor sikkerhet både når du planlegger og bygger. Og sjekk at du har hjemforsikring som dekker alle eventualiteter for sikkerhets skyld.

Dette har vi brukt

TIL PLATTFORMEN

95 x 95 mm stolpe, trykkimpregneret:

- 2 stolper (A og B) á 255 cm
 - 2 stolper (C og D) á 395 cm
 - 1 stolpe (E), 425 cm
 - 1 stolpe (F), 385 cm
- Målene er inkl. 90 cm til nedgraving

45 x 145 mm planke:

- 2 sviller (G og H) á 180 cm (H tilpasses mot stubben)
- 1 svill (J), 200 cm
- 1 svill (K), ca. 180 cm (tilpasses mot stubben)

45 x 120 mm planke:

- 2 gulvbjelker (L) á 190 cm
- 2 gulvbjelker (M) á 80 cm
- 1 støtte (N), ca. 50 cm
- 1 støtte (P), ca. 30 cm

28 x 120 mm, høvlede, impregnerte terrassebord med avrundede kanter:

- 15-16 gulvbord (Q) á 200 cm (tilpasses mot stubben)
- 3 stk. (R) á 100 cm
- 3 stk. (S) á 120 cm (saget i fasong)

Dessuten:

- 6 stk. 47 x 120 mm galvaniserte bjelkesko med feste utover
- 8 stk. 47 x 120 mm galvaniserte bjelkesko med feste innover
- 4 x 40 mm skruer med rundt hode beregnet til montering av bjelkesko og utendørs bruk
- 4 x 50 mm skruer til utendørs bruk (til montering av gulvbordene)

Pris i alt: Ca. 2700 kroner

Veggene bygges – modul for modul ... ►

VEGGMODULENE

Sju moduler utgjør veggene i huset

Lekehuset er så solid at det holder lenge etter at barna har blitt for store til det. Derfor er alle delene konstruert slik at de nokså lett kan tas fra hverandre og flyttes til en ny hage. Det gjelder også veggene som består av i alt sju moduler.

Hver veggmodul er bygd opp på samme måte. Du lager ei ramme av 50 mm brede lister og kler den med vannrette bord med not og fjær. Bordene skrues fast på tynnere lister (ca. 30 mm) som monteres innvendig på de loddrette sidene av ramma. På den måten kommer kledningen til å flukte med framkanten på ramma.

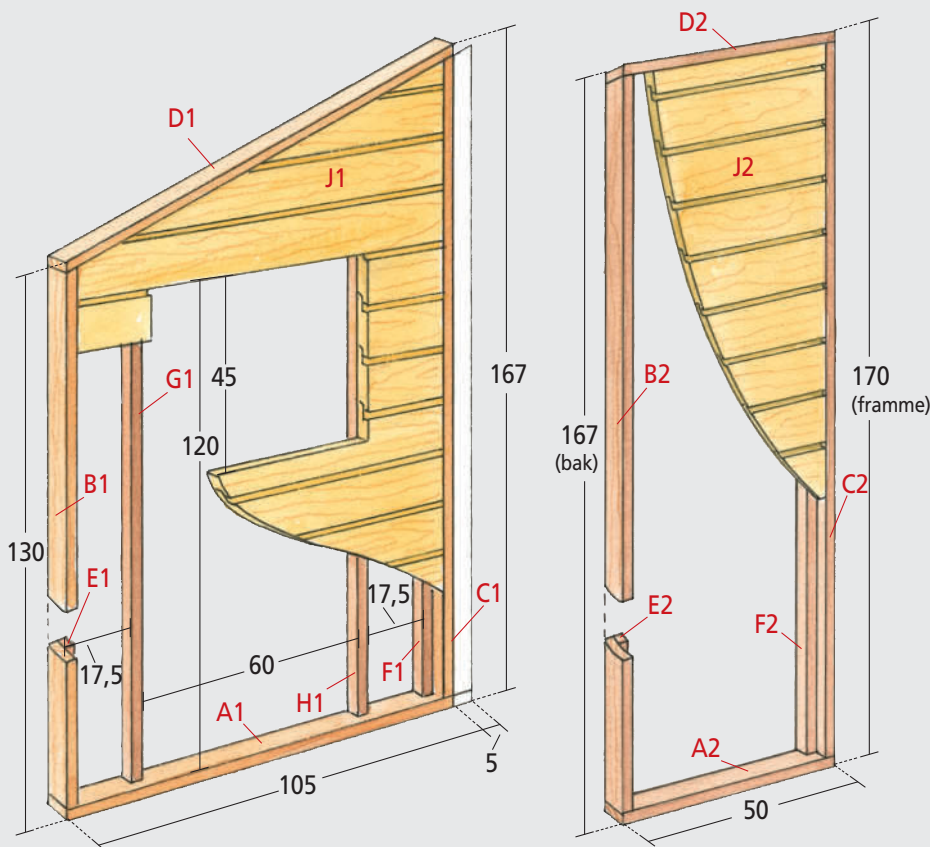
Alle rammelistene har vi sagt ut av 25 x 125 mm terrassebord som vi fant på tilbud. Du kan selvsagt bruke en annen dimensjon som du tilpasser.

Listene til veggrammene sages ut av terrassebord. De ytre listene (A, B, C og D) SKAL være 50 mm brede. De innvendige listene kan være litt smalere enn 30 mm slik at bordene utnyttes best mulig.

Lim og skru fast de smale rammelistene (E og F) innvendig på de loddrette rammelistene (B og C). Bruk trelim til utebruk og 4,5 x 50 mm skruer. De smale listene skal flukte med bakkanten av de brede.

Vegg 1

Vegg 1 er husets bakside mot trestubben. Bredden på modulene er 105 cm, høyden er 167 cm øverst og 130 cm ved takfoten. Bordene du kler med er 100 cm lange under og over vinduet, og 17,5 cm lange ved siden av vinduet. Målene på vinduet er 45 x 60 cm (alle vinduene har samme mål).

Vegg 2

Vegg 2 forbinder vegg 1 og 3 og kommer til å stå vinkelrett på disse. Modulen er 50 cm bred. I toppen må de loddrette avstandslistene tilpasses helningen på taket – modulen skal være 170 cm høy framme og 167 cm bak. Panelbordene er 45 cm lange.

Dette har vi brukt

VEGG NR. 1

25 x 50 mm list:

- 1 rammeliste, bunn (A1), 105 cm
- 1 rammeliste, side (B1), 126 cm
- 1 rammeliste, side (C1), 162 cm
- 1 rammeliste, topp (D1), 107 cm

25 x 30 mm list:

- 1 innvendig rammeliste (E1), 127 cm
- 1 innvendig rammeliste (F1), 162 cm
- 1 list rundt vindu (G1), 132 cm
- 1 list rundt vindu (H1), 154 cm

Panelbord ca. 25 x 150 (sjekk tilbudene) med not og fjær – til kledning:

- 7 bord (J1) á 100 cm
 - 6 bord (J1) á 17,5 cm
 - 1 bord (J1), 80 cm*
 - 1 bord (J1), 50 cm*
 - 1 bord (J1), 20 cm*
- (* skal tilpasses mot takhelning)

VEGG NR. 2

25 x 50 mm list

- 2 rammelister, bunn og topp (A2) og (D2) á 50 cm
- 2 rammelister, sider (B2) og (C2) á 165 cm (tilpasses mot takhelning)

25 x 30 mm list:

- 2 innvendige rammelister (E2) og (F2) á 165 cm*
- (* skal tilpasses mot takhelning)

Panelbord ca. 25 x 150 mm med not og fjær – til kledning:

- 13 bord (J2) á 45 cm

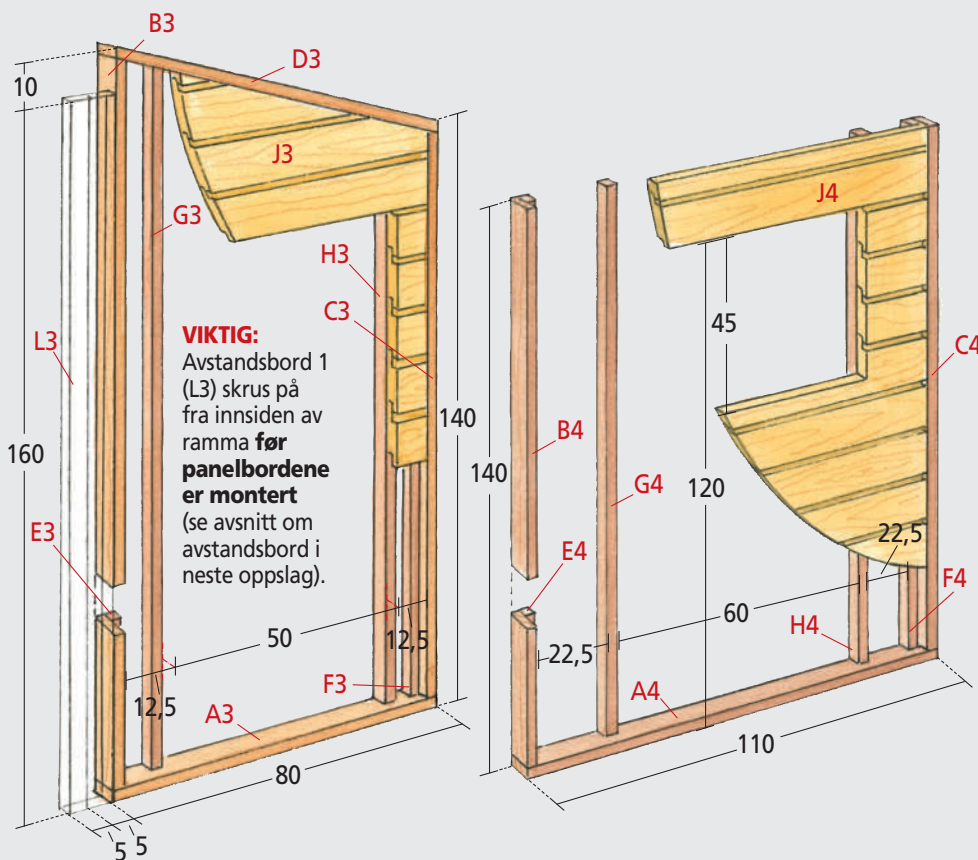
Bunnlista (A) og topplista (D) i ramma festes til de loddrette listene som nå er forsynt med innvendige rammelister. Bruk 4,5 x 70 mm skruer.

Skal veggelementet ha dør eller vindu, **festes to ekstra loddrette lister (G og H)** i bredden av vinduet eller døråpningen. Listene monteres med 4,5 x 70 mm skruer gjennom bunnlista (A) og toppen (D).

Sjekk at de rette hjørnene i ramma er i vinkel før du begynner å montere bordkledningen. Det lønner seg også å feste ramma til arbeidsbenkplata med skrutvinger.

Vegg 3

Vegg 3 har dør ut mot den lille verandaen på baksiden av huset. Modulen er 80 cm bred, høyden er 170 cm i mønet og 140 cm ved takfoten. Bredden på døra er 50 cm, og høyden er 120 cm. Panelbordene mellom døråpningen og ramma er 12,5 cm, og over døra 75 cm lange. På denne vegg skal det monteres et avstandsbord slik at det blir plass til mønsåsen (se avsnittet på neste oppslag).

Vegg 4

Vegg 4 har vindu ut mot hagen. Modulen er 110 cm bred og 140 cm høyt. Du skal ikke montere ei rammeliste i toppen av dette element på grunn av monteringa av taket. Vinduet måler 45 x 60 cm, og vindusåpningens overkant er 120 cm fra underkanten av ramma. Panelbordene er 105 cm lange under og over vinduet, og 22,5 cm fra vindusåpningen til rammesiden.

Dette har vi brukt

VEGG NR. 3

25 x 50 mm list:

- 1 rammeliste, bunn (A3), 80 cm
- 1 rammeliste, side (B3), 165 cm
- 1 rammeliste, side (C3), 136 cm
- 1 rammeliste, topp (D3), 83 cm

25 x 30 mm list:

- 1 innvendig rammeliste (E3), 163,5 cm
- 1 innvendig rammeliste (F3), 136 cm
- 1 list rundt dør (G3), 160 cm
- 1 list rundt dør (H3), 140 cm

Panelbord 25 x 150 mm med not og fjær:

- 18 bord (J3) á 12,5 cm
 - 1 bord (J3), 75 cm
 - 1 bord (J3), 75 cm*
 - 1 bord (J3), 50 cm*
 - 1 bord (J3), 25 cm*
- (* skal tilpasses mot takhelning)

VEGG NR. 4

25 x 50 mm list:

- 1 rammeliste, bunn (A4), 110 cm
- 2 rammelister, sider (B4) og (C4) á 137,5 cm

25 x 30 mm list:

- 2 innvendige rammelister (E4) og (F4) á 137,5 cm
- 2 lister rundt vindu (G4) og (H4) á 137,5 cm

25 x 150 mm panelbord med not og fjær:

- 7 bord á 105 cm (J4)
- 6 bord á 22,5 cm (J4)

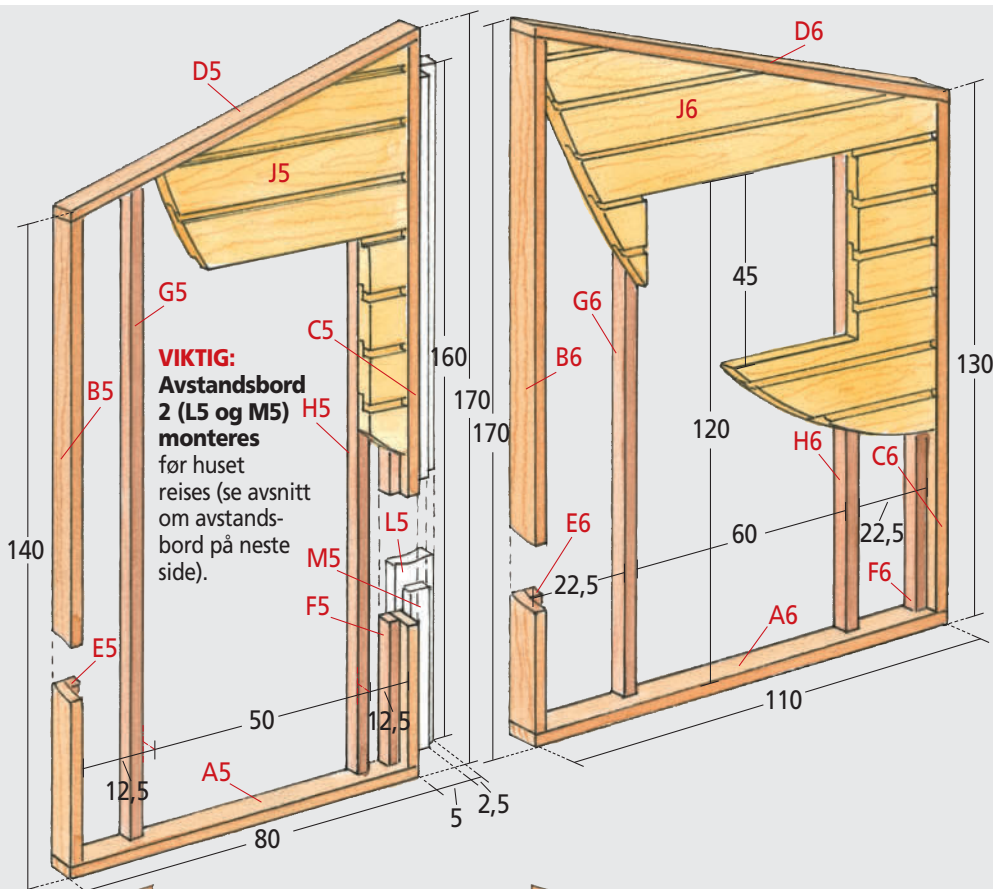
6
Begynn å montere panelbordene (J) fra bunnen av ramma – bruk 4 x 40 mm skruer. Her har vi sagt til panelbordene slik at de passer rundt døråpningen.

7
Over døra monteres et bord i hele den innvendige bredden av veggelementet. Legg merke til at **bordkledningen flukter med framkanten av ramma** når de monteres på de innvendige listene.

8
I elementer med vinduer begynner du også fra bunnen av ramma. Opp til underkanten av vinduet monterer du lange bord som passer innvendig i ramma. Fortsett så med de små stykkene langsiden av vinduet.

VIKTIG:
Avstandsbord 2 (L5 og M5) monteres før huset reises (se avsnitt om avstandsbord på neste side).

Vegg 5

Vegg 5 er en del av husets front ut mot balkongen med brannmannsstanga. Oppbygging og mål er identisk med vegg 3 – veggen skal bare speilvendes. Akkurat som vegg 3, skal også vegg 5 ha et avstandsbord slik at det blir plass til mønsåsen (se avsnittet på neste side).

Vegg 6

Vegg 6 er også en del av fronten ut mot balkongen med brannmannsstanga. Modulen er stort sett identisk med vegg 1 – men denne modulen skal være 110 cm bred og 170 cm høyt mot mønsåsen. Panelbordene over og under vinduet måler her 105 cm, og bordene ved siden av vinduet er 22,5 cm.

Dette har vi brukt

VEGG NR. 5

25 x 50 mm list:

- 1 rammeliste, bunn (A5), 80 cm
- 1 rammeliste, side (B5), 136 cm
- 1 rammeliste, side (C5), 165 cm
- 1 rammeliste, topp (D5), 83 cm

25 x 30 mm list:

- 1 innvendig rammeliste (E5), 136 cm
- 1 innvendig rammeliste (F5), 163,5 cm
- 1 list rundt dør (G5), 140 cm
- 1 list rundt dør (H5), 160 cm

25 x 150 mm panel med not og fjær:

- 18 bord (J5) á 12,5 cm
- 1 bord (J5), 75 cm
- 1 bord (J5), 75 cm*
- 1 bord (J5), 50 cm*
- 1 bord (J5), 25 cm*

VEGG NR. 6

25 x 50 mm list:

- 1 rammeliste, bunn (A6), 110 cm
- 1 rammeliste, side (B6), 165 cm
- 1 rammeliste, side (C6), 126,5 cm
- 1 rammeliste, topp (D6), 113 cm

25 x 30 mm list:

- 1 innvendig rammeliste (E6), 165 cm
- 1 innvendig rammeliste (F6), 126,5 cm
- 1 rammeliste rundt vindu (G6), 160 cm
- 1 rammeliste rundt vindu (H6), 135 cm

25 x 150 mm panel med not og fjær:

- 7 bord (J6) á 105 cm
- 6 bord (J6) á 22,5 cm
- 1 bord (J6), 85 cm*
- 1 bord (J6), 55 cm*
- 1 bord (J6), 25 cm*

(* skal tilpasses mot takhelning)

TIPS

Sjekk tilbudene

Det er store variasjoner i hva byggmarkedene tilbyr. Derfor har vi her brukt cirkadimensjonene 25 x 50 og 24 x 30. Finn det som er nærmest, og husk at du selv kan dele opp bordene på langs slik at du får tilnærmet disse dimensjonene. Det er også enkelt å tilpasse bygget til andre dimensjoner, men rammelisterne bør være 50 mm brede.

Topplista på ramma følger helningen på taket. Strek **opp denne helningen** på de øverste panelbordene, og sag til bordene slik at de passer i ramma.

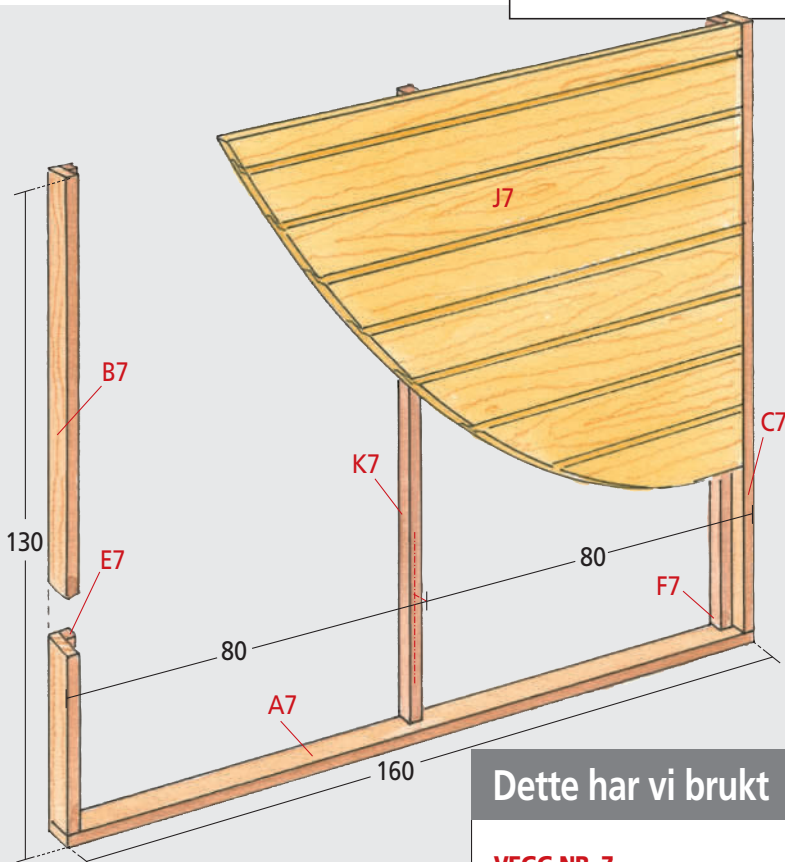
SAMLET MATERIALFORBRUK

Til de 7 veggelementene har du alt i alt bruk for:

25 x 50 mm list: ca. 30 m

25 x 30 mm list: ca. 27 m

25 x 150 mm panelbord med not og fjær: ca. 52 m

Vegg 7

Vegg 7 er bakveggen på huset som her vender inn mot hekken.

Har du en bedre ut-

sikt, kan veggen naturligvis få vindu. Modulen er 160 cm bred og 130 cm høyt. Panelbordene er 155 cm lange. Du skal ikke montere rammeliste i toppen på grunn av tilpasningen mot taket.

Dette har vi brukt

VEGG NR. 7

25 x 50 mm list:

- 1 rammeliste, bunn (A7), 160 cm
- 2 rammelister, sider (B7) og (C7), a 127,5 cm

25 x 30 mm list:

- 2 innvendige rammelister (E7) og (F7) á 127,5 cm
- 1 ekstra list til montering av panel (K7), 127,5 cm

25 x 150 mm panel med not og fjær:

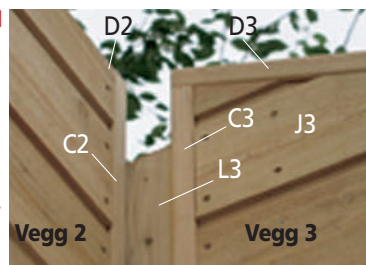
- 10 bord (J7) á 155 cm

Avstandsbord gir plass til mønsåsen i toppen

Når taket skal legges på lekehuset, har du bruk for en mønsås – en bærende bjelke som ligger i mønet. Den er 5 cm bred, så for å få plass til den mellom de to veggmodulene i hver gavlf, bør du montere avstandsbord, som gir nettopp dette mellomrommet. Avstandsbordene fungerer samtidig som støtte for mønsåsen.

Avstandsbord 1

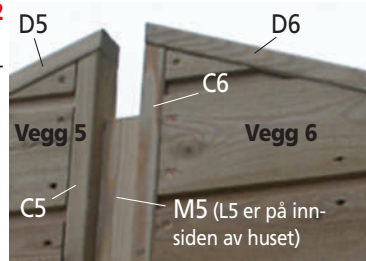
(L3) i gavlen ut mot den lille terrassen ligger mellom vegg 2 og 3. Det skrues på siden av vegg 3 slik at den flukter med framkanten av vegg-ramma. Skru avstandsbordet fast fra innsiden av rammelista (B3) før du monterer panelbordene (J3).

Avstandsbord 2

plasseres i gavlen ut mot brannmannsstanga mellom vegg 5 og 6. Avstandsbordet består av to bord (L5 og M5) som er henholdsvis

10 og 5 cm brede. De to limes sammen slik at det bakerste bordet stikker 2,5 cm ut fra begge sidene av det fremste. Avstandsbordet skrues fast på baksiden av modulen 5 og 6 (se tegning på neste side).

Dette har vi brukt

AVSTANDBORD

25 x 100 mm list:

- 1 avstandsbord (L3), 160 cm
- 1 avstandsbord (L5), 160 cm

25 x 50 mm list:

- 1 avstandsbord (M5), 160 cm

Alle avstandsbord kan sages ut av bredere terrassebord.

Slik reises veggene ... ►

HUSET MONTERES

Veggmodulene skrus sammen

Når alle sju veggmodulene er ferdige, er du klar til å reise huset. Det er en god idé å begynne med et hjørne – når det første hjørnet er skrudd sammen og står i vinkel, har du nemlig god kontroll med konstruksjonen. Vi begynner her med vegg 4 som vender ut mot hagen, og vegg 5 som er en gavlmodul med dør mot balkongen med brannmannsstanga (se plasseringa av veggene på tegninga her ved siden av).

1 De første to modulene monteres til et vinkelrett hjørne. Gavlmodulen (vegg 5) flukter med framkanten på plattformen, og sidene (her vegg 4) trekkes 2,5 cm inn slik at de er plassert over gulvbjelkene.

2 Veggene skrus sammen side mot side med tre 4,5 x 70 mm skruer. Bor opp hull først. **Skrus også veggmodulen fast til gulvet.** Bruk 4,5 x 50 mm skruer, og skru gjennom bunnlista i ramma. Sjekk at alle hushjørnene er i vinkel.

3 Avstanden mellom gavlmodulene 5 og 6 er 5 cm – en avstand som tilsvarer mønsåsen. **Elementene monteres med avstandsbord 2** (se hvordan det limes sammen på forrige oppslag).

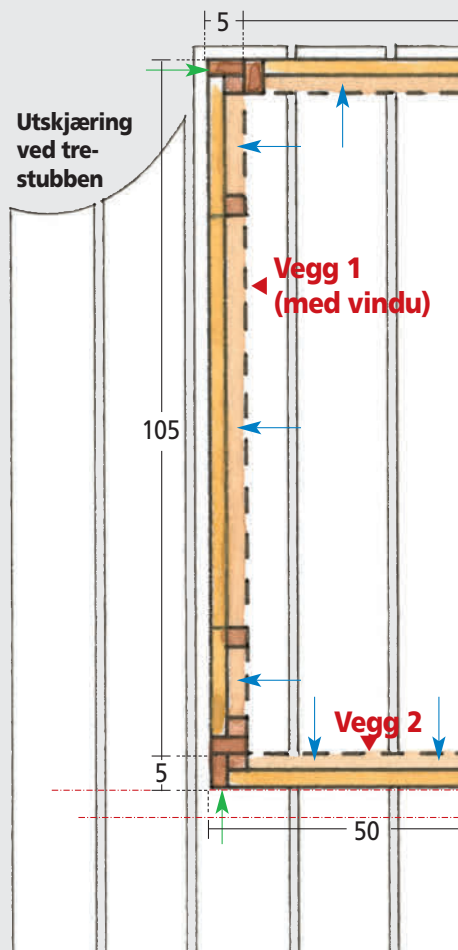
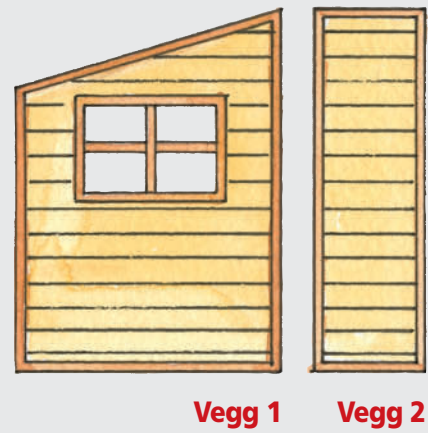
4 I gavelen mot stubben er det også 5 cm avstand mellom veggene. **Her lukkes avstanden med avstandsbord 1** som allerede er montert på vegg 3 (se tegninga av vegg 3 tidligere i artikkelen).

VERDT Å VITE

Disse skruene får du bruk for:

- 4 x 40 mm med rundt hode til montering av bjelkesko (spesialskruer).
- 4 x 40 mm til montering av panelbordene.
- 4 x 50 mm skruer til montering av gulvbordene.
- 4,5 x 50 mm brukes når de indre og ytre rammelistene monteres sammen, og når veggmodulene reises.
- 4,5 x 70 mm brukes når vegg-rammene monteres sammen.

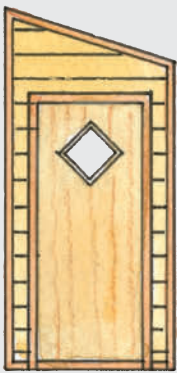
Alle skruer skal være til utendørs bruk

TIPS

Bestem høyden selv

Har du ikke lyst til å bygge huset så høyt, kan du velge en mer moderat høyde på stolpene. Det lave hulerommet under lekehuset kan i så fall brukes til vedskjul eller parkeringskjeller for kjøretøyene til barna. Lekehuset kan naturligvis også bygges rett på bakken.

Vegg 3

Vegg 4

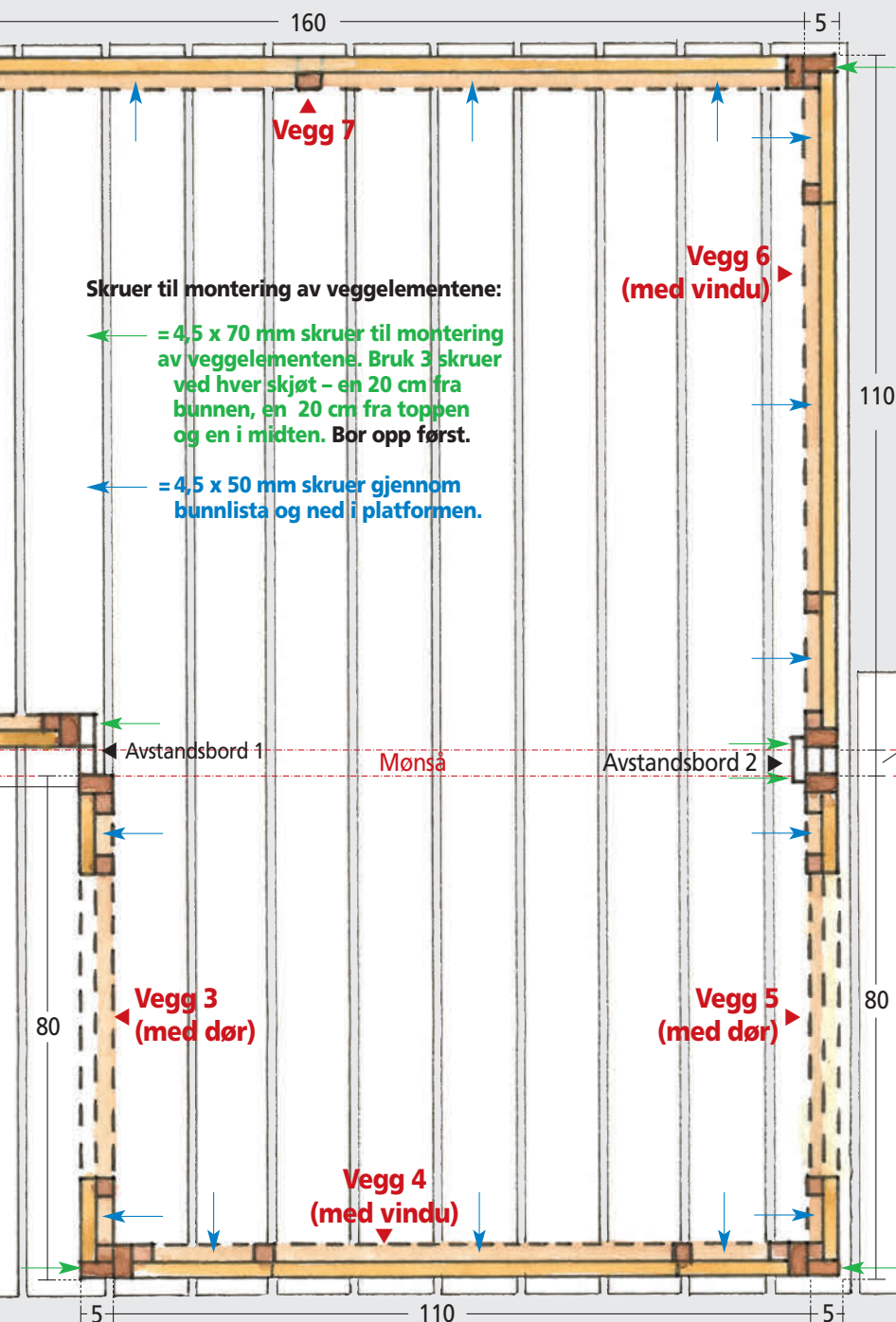
Vegg 5

Vegg 6

Vegg 7

Skruer til montering av veggelementene:

= 4,5 x 70 mm skruer til montering av veggelementene. Bruk 3 skruer ved hver skjøl – en 20 cm fra bunnen, en 20 cm fra toppen og en i midten. Bor opp først.

= 4,5 x 50 mm skruer gjennom bunnslista og ned i platformen.

I neste nummer:

Se hvor fint lekehuset blir når vi gjør ferdig byggeprosjektet i neste nummer av *Gjør Det Selv*:

- Tak
- Trapp og rekkverk
- Dører og vinduer
- Lekeapparater

Balkong ved trapp og brannmannsstang

VIKTIG

Sjekk reglene før du bygger

Et lekehus vil vanligvis ikke kreve at du melder bygget eller spør byggingmyndighetene om tillatelse til å bygge. Likevel kan det være en god idé å spørre på forhånd for å forsikre deg om at det ikke er noe ved reguleringen som er til hinder for at du bygger lekehuset. Spesielt bør du sjekke reglene om avstand til nabogrense.